

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e- na l: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 235/10

mun. Chișinău

15.10.2020

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (2) și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Popovici Vasile, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], deținând funcția (mandat) de primar al com. Bănești, r-nul Telenești, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 17.06.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare ANI) a fost înregistrată sesizarea nr. 4460, potrivit căreia, în perioada anilor 2009-2019, între Primăria com. Bănești, r-nul Telenești, în persoana primarului Popovici Vasile și [REDACTED], [REDACTED], în persoana administratorului [REDACTED], [REDACTED], care este și fiul primarului au fost încheiate două contracte de locațiune a încăperii a încăperii cu suprafața de 32.8 m² din construcția cu suprafața totală de 1123,2 m² cu [REDACTED], [REDACTED] (cu anexarea contractelor enunțate).

Astfel, la 02.07.2020 în conformitate cu prevederile art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor cu nr. 20200210990.

La 14.07.2020, conform procesului-verbal nr. 330/10, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Popovici Vasile, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-10/3178 din 14.07.2020 (recepționată, DS9350311940AS), dl Popovici Vasile a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul prevederilor legale statuate la art. 20 alin. (1) lit. a) - d), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la ANI, au fost consultate și extrase date din registre informaționale de stat și solicitate informații și documente de la Primăria com. Bănești, r-nul Telenești și Comisia Electorală Centrală.

Registrul informațional de stat "Registrul de Stat al Populației", confirmă relația de persoane apropiate ale dl Popovici Vasile (tată) în raport cu [REDACTED] (fiu).

Dl Popovici Vasile a exercitat/exercită mandat de Primar al com. Bănești, r-nul Telenești în perioada 08.06.2007 - prezent, informație confirmată prin răspunsul Comisiei Electorale Centrale a RM Nr.CEC8/2466 din 21.07.2020.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popovici Vasile, exercitând funcția (mandat) de Primar al com. Bănești, r-nul Telenești, *deține calitatea de subiect al declarării averii și al intereselor personale.*

Conform răspunsului Primăriei com. Bănești, r-nul Telenești, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 5583 din 30.07.2020 și materialelor anexate la acesta, s-a stabilit că dl Popovici Vasile, exercitând mandat de Primar al com. Bănești, r-nul Telenești, a semnat acte administrative și a încheiat acte juridice în raport cu persoana apropiată (copil), [REDACTED], după cum urmează:

- *Contractul de locațiune nr. 1 din 02.01.2009 încheiat între Popovici Vasile (Primar com. Bănești, r-nul Telenești) și [REDACTED] (Administrator al [REDACTED]);*
- *Act de predare-primire din 02.01.2009 încheiat între Popovici Vasile (Primar com. Bănești, r-nul Telenești) și [REDACTED] (Administrator [REDACTED]);*
- *Borderoul de calcule.*

Emiterea actelor administrative și încheierea actelor juridice menționate, cad sub incidența Legii nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, dl Popovici Vasile, *este subiect al declarării intereselor personale.*

Potrivit art. 2 din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, în vigoare în momentul apariției conflictului de interese, *conflictul de interese* reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii; și *interes personal* reprezintă orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora.

Conform art. 9 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, *persoana prevăzută la art. 3 va informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu.*

Potrivit art. 25¹ alin. (1) din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, în vigoare în momentul apariției conflictului de interese, *încălcarea prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional sau ale Codului penal.*

În conformitate cu art. 56 din Legea nr. 180/2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate, după rămânerea definitivă a actului de constatare a conflictului de interese, Comisia

sesizează organele competente în vederea atragerii la răspundere disciplinară sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia.

La 01.08.2016, Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Conform răspunsului Primăriei com. Bănești, r-nul Telenești, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 5583 din 30.07.2020 și materialelor anexate la acesta, s-a stabilit că dl Popovici Vasile, exercitând mandat de Primar al com. Bănești, r-nul Telenești, a semnat acte administrative și a încheiat acte juridice în raport cu persoana apropiată (copil), [REDACTED], după cum urmează:

➤ *Contractul de locațiune din 14.03.2019 încheiat între Popovici Vasile (Primar com. Bănești, r-nul Telenești) și [REDACTED] (Administrator al [REDACTED]);*

➤ *Borderoul de calcule;*

În acest sens, inspectorul de integritate a identificat cadrul normativ pertinent speței enunțate în felul următor, potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflict de interese - situația în care subiectul declarării (în numele dlui Popovici Vasile) are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;*

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării (în numele dlui Popovici Vasile) ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

În sensul noțiunii enunțate, interesul personal al dlui Popovici Vasile rezultă din relațiile sale cu persoanele apropiate, mai exact cu copilul său [REDACTED].

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în numele dlui Popovici Vasile) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct (actele juridice și administrative enunțate supra) sau prin intermediul unei persoane terțe, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate (copilul [REDACTED]), persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popovici Vasile, exercitând mandat de primar al com. Bănești, r-nul Telenești, *era obligată să informeze șeful ierarhic sau orgmul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ (enunțat supra), să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic (Contractul de locațiune din 14.03.2019), să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la solutionarea conflictului de interese.*

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în numele dlui Popovici Vasile) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic.*

de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice. Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Fână la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Popovici Vasile, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării în persoana dlui Popovici Vasile, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform registrului conflictelor de interese ținut de către Autoritatea Națională de Integritate, Popovici Vasile nu s-a adresat în conformitate cu art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale către organul competent de a soluționa conflicte de interese reale pentru subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (*dovada se anexează la dosarul de control*).

La 14.09.2020 cu nr. 04-10/4270, dlui Popovici Vasile i-a fost solicitat punctul de vedere asupra obiectului controlului.

Astfel, la 23.09.2020, dl Popovici Vasile a depus punctul de vedere, înregistrat în carul ANI cu nr. 7162, în care a indicat că nu a participat la ședința comisiei de licitației și respectiv a acționat la încheierea contractelor doar ca administrator (executant) și reprezentant al APL.

Totodată dl Popovici Vasile menționează că nu a informat Autoritatea despre conflictul de interese real și respectiv nu s-a abținut de la încheierea actelor juridice enunțate datorită necunoașterii prevederilor legale ce guvernează speța.

Așadar, inspectorul de integritate nu poate justifica punctul de vedere al subiectului controlului deoarece, apriori necunoașterea legii invocate de subiectul controlului nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificare exonerării de răspundere generată de conflictele de interese abordate în prezentul control (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

Totodată, reiterând normele legale prevăzute la art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b), art. 12 alin. (10) și 14 alin. (1-4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate reliefează că obligația declarării conflictului de interese real cât și abținerii de la luarea oricărei decizii/acțiuni pe speța persistă chiar și dacă comisia de licitație a

luat decizia privind desemnarea câștigătorului, în ultimă instanță contractul de locațiune din 14.03.2019 a ajuns spre semnare/încheiere către primarul com. Bănești r-nul Telenești. Popovici Vasile.

Suplimentar, inspectorul de integritate reține că, dl Popovici Vasile a admis că participarea la luarea deciziei consemnate în procesul-verbal nr. 1 din 07.02.2019 privind rezultatele licitației încăperii cu suprafața – 32,8 m. p. licitat de fiul său [REDACTED], ar influența oarecum rezultatele licitației (*în concluzie ar influența obiectivitatea procedurii de licitare desfășurate*) și în final nu a participat în calitate de președinte al Comisiei la acea dată.

Așadar, în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dl Popovici Vasile, exercitând mandat de Primar al com. Bănești r-nul Telenești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) și art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, consumând conflictul de interese prin semnarea contractului de locațiune din 14.03.2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (copilul său [REDACTED]).

Având în vedere cele stabilite, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate.-

DECIDE:

1. Se constată că dl Popovici Vasile, primar al com. Bănești r-nul Telenești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere, exprimat prin semnarea contractului de locațiune din 14.03.2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (copilul său [REDACTED]).
2. Se sesizează Oficiul teritorial Orhei al Cancelarie de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării mandatului de Primar al lui Popovici Vasile.
3. Se decade, dl Popovici Vasile, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică inclusiv funcția (mandat) de Primar, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dl Popovici Vasile în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștința dlui Popovici Vasile actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ.

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Ion CREȚU